

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 28.1.2009
KOM(2009) 15 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

**Třetí strategický přezkum zlepšování právní úpravy
v Evropské unii**

{KOM(2009) 16 v konečném znění}
{KOM(2009) 17 v konečném znění}
{SEK(2009) 55}

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Třetí strategický přezkum zlepšování právní úpravy v Evropské unii

I. ÚVOD

Během posledních čtyř let dosáhla Komise v provádění agendy pro zlepšování právní úpravy významného pokroku. Komise zjednodušuje již zveřejněné právní předpisy, aby zajistila jejich aktuálnost a větší přístupnost. Snižuje objem administrativní zátěže a provádí program zaměřený na snižování této zátěže pro podniky. S cílem zajistit co nejvyšší kvalitu nových právních předpisů a politik představila Komise dalekosáhlý a ambiciózní systém hodnocení dopadů. Ve spolupráci s členskými státy dále vyvíjí účinnější postupy, kterými se zajišťuje řádné používání práva Společenství.

Právní úprava je nutná a prospěšná z mnoha důvodů: k zajištění řádného fungování trhů; k vytvoření rovných podmínek pro podniky a finanční instituce, které si v rámci jednotného trhu konkurují; k ochraně pracovníků a spotřebitelů, zdraví i životního prostředí. Právní úprava zároveň představuje náklady – pro podniky, veřejné orgány i občany. Takové náklady je přitom nutné udržovat na co nejnížší úrovni. Při rozvíjení agendy pro zlepšování právní úpravy si Komise klade za cíl zajistit, aby právní rámec napomáhal stimulovat podnikatelského ducha a inovace, aby podnikům umožňoval účinněji konkurovat a plně využít potenciálu vnitřního trhu. Zlepšováním právní úpravy se tak přispívá k vytváření růstu a pracovních míst při zachování vysoké úrovně sociální a spotřebitelské ochrany jakož i ochrany životního prostředí a zdraví. V Plánu evropské hospodářské obnovy se zdůrazňuje, že v současném kontextu hospodářských a finančních potíží a při rostoucím tlaku na podniky a domácnosti je kvalita právního prostředí důležitější než kdy jindy¹.

V posledních čtyřech letech se výrazně změnil způsob, jakým Komise agendu pro zlepšování právní úpravy uskutečňuje. Tím si Evropská unie získala dobrou pozici, z níž bude čelit budoucím výzám. Zkušenosti prokázaly, že největších úspěchů se ve zlepšování právní úpravy dosahuje tehdy, když všechny evropské orgány a členské státy spolupracují a nesou společně odpovědnost. Tato zkušenost má neocenitelnou hodnotu i na mezinárodním poli. Během vrcholné schůzky skupiny G20 konané v listopadu roku 2008 se jasně ukázalo, že některé otázky právní úpravy lze řešit pouze ve spolupráci s mezinárodními partnery. Zároveň tato schůzka ukázala vzrůstající roli, kterou EU může sehrávat, když postupuje společně.

Toto sdělení je přehledem oblastí, v nichž se pokroku dosáhlo či v nichž je potřeba vynaložit více úsilí. Je příspěvkem k inventarizaci zlepšování právních předpisů, které bude Evropská Rada provádět v březnu 2009 v rámci českého předsednictví.

II. ZLEPŠOVÁNÍ STÁVAJÍCÍ PRÁVNÍ ÚPRAVY

Současná Komise od roku 2005 bezpochyby podnikla nejambicióznější a nejodhodlanější iniciativu kladoucí si za cíl aktualizovat, modernizovat a zjednodušit soubor právních předpisů Společenství (tzv. „*acquis*“). Hmatatelné výhody pro podniky, občany i veřejné orgány přináší řada aktivit, k nimž patří například Klouzavý program pro zjednodušení, prověřování *acquis* s cílem nalézt možnosti jeho zjednodušení, kodifikační činnosti,

¹ KOM(2008) 800.

systematické zpřístupňování konsolidovaných verzí právních textů a programy na snížení administrativní zátěže.

1. Právní úprava je nyní jednodušší, jasnější a vyžaduje méně administrativy

Za působení Komise v současném složení se zjednodušování právních předpisů postupně přeměnilo – nejprve se jednalo spíše o omezený soubor do velké míry nezávislých zjednodušujících akcí, dnes je toto zjednodušování nedílnou součástí jakékoli úpravy politiky ve všech politických oblastech. V říjnu roku 2005 vytvořila Komise tzv. Klouzavý program pro zjednodušení 100 iniciativ na rok 2008. Každý rok program aktualizovala přidáním nových iniciativ a postupně ho rozšířila na všechny politické oblasti. Důležitou součástí tohoto procesu byly návrhy přicházející od občanů, zainteresovaných stran i členských států. Program nyní obsahuje 185 iniciativ a přes zpočátku pomalý pokrok v současné době Komise předložila návrhy na zjednodušení 132 z nich². Bylo přijato celkem 75 z těchto návrhů a dalších 50 se projednává v Radě a Parlamentu.

Kromě uvedeného zjednodušování Komise rovněž své právní předpisy kodifikuje, přičemž spojuje základní právo a jeho následné úpravy do jednoho textu. Díky tomu jsou právní předpisy jasnější a zároveň se snižuje objem legislativy. V roce 2008 Komise dokončila kodifikaci 229 právních aktů z celkového počtu 436. 142 bylo přijato a uveřejněno v *Úředním věstníku*. Zjednodušením a kodifikací právních předpisů současná Komise učinila opatření, kterými se sníží objem *acquis* o téměř 10 %, tj. o přibližně 1 300 právních předpisů a 7 800 stránek *Úředního věstníku*.

Komise rovněž od roku 2005 každoročně probírá a následně stahuje návrhy, které již nejsou relevantní. Celkem bylo doposud staženo 108 návrhů, 30 z nich v roce 2008.

Komise hodlá dosáhnout celistvějšího přístupu ke zjednodušování, přičemž si klade za cíl přezkoumat veškeré právní předpisy, které se dotýkají určité oblasti politiky, aby se tak zjistily přesahy, mezery, nesrovnalosti, zastaralá opatření i možnosti snížení regulatorní zátěže. Tento proces byl zahájen v rámci Druhého strategického přezkumu zlepšování právní úpravy, v němž se Komise zavázala, že do konce svého mandátu provede rozsáhlou prověrku *acquis* (tzv. *screening*). Tato činnost je přípravou pro zjednodušující aktivity po roce 2009 a díky ní se podařilo identifikovat 81 akcí, které by mohla příští Komise začlenit do svých budoucích zjednodušujících činností³.

Výsledky

Díky těmto iniciativám se právní předpisy stávají jasnější a přístupnější, čímž přinášejí hmatatelný užitek podnikům i občanům. Uveďme si několik příkladů:

Jakmile bude přijata směrnice o právech spotřebitelů, budou spotřebitelé schopni v EU jednodušeji nakupovat, především po internetu. Tato směrnice je přepracováním čtyř stávajících směrnic a slučuje je do jediného souboru plně harmonizovaných pravidel.

Spotřebitelé budou rovněž těžit z úpravy rámce EU pro investiční fondy, kterým se nahradí deset stávajících směrnic a vznikne jediný dokument. Na základě tohoto rámce se bude poskytovat přístup k profesionálně spravovaným investicím za přijatelných podmínek⁴.

² Sedm z těchto návrhu byly buď přezkumy, z nichž vyšlo najevo, že není nutné podnikat žádné legislativní kroky, nebo u nich došlo ke sloučení s jinými iniciativami.

³ Pracovní dokument Komise s názvem Třetí zpráva o pokroku strategie pro zjednodušení právního prostředí KOM (2009) 17.

⁴ Tyto fondy se rovněž nazývají fondy SKIPCP neboli subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů.

Podniky, které poskytují služby po celé EU, se budou setkávat s mnohem jednoduššími pravidly díky novému „balíčku DPH“.

Pro drobné podnikatele přinese výhody nové nařízení o obecné blokové výjimce, které rozšíří možnosti členských států poskytovat státní podporu malým podnikům v oblastech, jakými jsou například odborné vzdělávání, inovace a energetická účinnost. Tímto nařízením se rovněž spojí pět samostatných nařízení do jednoho textu.

Modernizací a zjednodušení pravidel letecké dopravy spojením tří stávajících nařízení do jednoho se přispěje k rozšíření možnosti volby spotřebitelů, sníží se dopravní tarify a zvýší se hospodářská soutěž. Zpřísněním požadavků na začínající letecké společnosti a zlepšením dozoru nad nimi se sníží riziko úpadku i negativní důsledky pro spotřebitele.

Díky dalšímu zjednodušení režimu jednotné platby v návaznosti na přijetí dokumentu Kontrola stavu společné zemědělské politiky se zemědělcům ušetří náklady⁵.

2. *Administrativní zátěž pro podniky se snižuje*⁶

Zatímco zjednodušování právních předpisů a kodifikace přinášejí podnikům a občanům konkrétní výhody, Komise se rozhodla, že pro odstranění přebytečné administrativní zátěže pro podniky bude nutné přijmout další konkrétní opatření. V roce 2007 identifikovala 42 právních předpisů ve 13 prioritních oblastech, které představují přibližně 115 – 130 miliard EUR administrativních nákladů. V důsledku toho zavedla Komise program na snížení této zátěže o 25 % do roku 2012, přičemž tento cíl byl schválen na zasedání Evropské rady v březnu 2007. Komise hodlá tohoto cíle dosáhnout v několika krocích.

Do prosince roku 2008 Komise představila několik opatření, kterými se dosáhne významného snížení administrativní zátěže pro podniky⁷. Patří mezi ně modernizace celních právních předpisů EU a vytvoření tzv. bezpapírového prostředí, které by mělo přinést výhody pro obchodníky ve výši zhruba 2,5 miliard EUR ročně. V oblasti statistiky umožní návrhy na snížení zátěže týkající se obchodování se zbožím v rámci Společenství, které byly přijaty od roku 2004 či o nichž zákonodárci stále jednájí, členským státům udělit 370 000 podnikům výjimku z povinnosti podávat zprávy. To představuje možné snížení počtu podniků, u nichž se provádí průzkum, o přibližně 52 % během šesti let (2004 – 2010) neboli více než 100 milionů EUR každoročních úspor do roku 2010 a přes 200 milionů EUR každoročních úspor po roce 2010, především u malých a středních podniků.

Jako další krok Komise zjišťuje, kde je v jednotlivých prioritních oblastech možné zátěž konkrétně snížit. U dvou klíčových prioritních oblastí je tento proces již ve velmi pokročilém stadiu. V případě práva obchodních společností Komise hodlá předložit návrh, podle něhož by členské státy měly možnost vyloučit mikropodniky z působnosti účetních směrnic. U těchto směrnic se uplatňuje tzv. zásada „zelenou malým a středním podnikům“ s cílem upravit ji pro potřeby malých a středních podniků. Díky těmto úpravám by se mohlo ušetřit celkem přibližně 8 miliard EUR. Komise navrhne ambiciózní revizi směrnice o DPH s cílem odstranit překážky elektronické fakturaci a zmodernizovat pravidla fakturace. Nejvyšší možný střednědobý potenciál snížení zátěže, kterého lze odstraněním překážek DPH pro elektronickou fakturaci dosáhnout, se odhaduje až na 18 miliard EUR, a to za předpokladu, že veškeré faktury budou zasílány elektronicky.

⁵ Další informace o iniciativách zjednodušení právní úpravy v oblasti zemědělství budou Komisi představeny ve zprávě o pokroku, která bude vydaná na jaře roku 2009.

⁶ Pracovní dokument Komise o snižování administrativní zátěže v EU, KOM (2009) 16.

⁷ Některé z těchto návrhů jsou tzv. urychlenými opatřeními, která Rada a Parlament přijímaly pomalu (tři z šesti návrhů předložených v roce 2007 a pouze jeden ze sedmi návrhů z balíčku z roku 2008).

Doposud opatření na snížení zátěže, která byla předložena či o nichž se uvažuje, představují úspory přesahující částku 30 miliard EUR.

Tento program snížení zátěže vychází z rozsáhlého projektu zmapování a zhodnocení administrativní zátěže, které právní předpisy EU vytvářejí ve 27 členských státech a 13 prioritních oblastech. Tak se EU dostala do vedoucí pozice snah o snížení administrativní zátěže, jež vyplývá z tzv. informačních povinností. Lépe se tak pochopil způsob, jakým členské státy transponují a provádějí právní předpisy EU a co to znamená pro podniky v otázce informačních povinností⁸. Díky tomu se zvýšilo povědomí veřejných orgánů o administrativní zátěži a dala se jim možnost přehodnotit účinnost stávajících pravidel.

Projekt z velké části čerpal z odborných znalostí externistů a informací zúčastněných stran. Dobrým příkladem této spolupráce jsou kladná stanoviska Skupiny nezávislých zúčastněných stran na vysoké úrovni pro oblast administrativní zátěže, která se týkala osvobození mikropodniků a reformy DPH ohledně pravidel elektronické fakturace. Tato skupina se rovněž zabývá snižováním administrativní zátěže v jiných prioritních oblastech. Doposud bylo učiněno přes 350 podání prostřednictvím konzultací on-line či off-line. Členské státy nakonec souhlasily s tím, že v tomto směru vyvinou srovnatelné úsilí a do konce roku 2008 si 21 z nich stanovilo vlastní cíle snížení administrativní zátěže (7 z nich na konci roku 2006). Některé členské státy již učinily v transponování právních předpisů ES velké změny. Komise úzce spolupracuje s vnitrostátními orgány, které legislativu EU transponují, na šíření osvědčených postupů, díky nimž se daří administrativní zátěž rychle snižovat. Komise členské státy vyzývá, aby plně využily tzv. startovací balíček, který Komise vytvořila pro budoucí měření zátěže a její snižování, a aby i nadále prosazovaly harmonizaci a srovnatelnost údajů. Komise státy rovněž vyzvala, aby se dohodly na souboru zásad pro sledování pokroku učiněného ve snižování administrativní zátěže na úrovni EU a členských států.

3. Další kroky

Zvyšování kvality současných právních předpisů a omezování nadbytečné administrativní zátěže je v současných složitých hospodářských podmínkách pro podniky ještě důležitější než jindy. Evropská unie proto musí uvedené programy důsledně provádět.

- Komise na základě základního měření EU zjistí, jak konkrétně lze zátěž v každé ze 13 prioritních oblastí snížit, a předloží návrhy vycházející ze současného akčního programu ke snižování administrativní zátěže v právních předpisech EU. Bude vynaloženo veškeré úsilí k tomu, aby došlo k přijetí těchto návrhů ještě před koncem mandátu této Komise.
- V roce 2009 předloží Komise 33 nových iniciativ pro zjednodušení. Cílem těchto opatření bude například snižovat výskyt pozdních plateb u obchodních transakcí, osvobodovat mikropodniky od účetních požadavků či zajišťovat uznávání a výkon rozsudků v občanskoprávních a obchodněprávních záležitostech.
- Na základě prověření *acquis* identifikovala Komise 81 nových akcí, které by příští Komise mohla považovat za svůj budoucí program zjednodušení právních předpisů.

⁸ V rámci tohoto projektu bylo identifikováno 356 povinností EU a více než [9500] vnitrostátních povinností 27 členských států. Bylo provedeno přibližně 3 000 pohovorů se zástupci podniků a zorganizováno více než 50 seminářů s místními podnikatelskými sdruženími a státními ministerstvy.

- Rada a Evropský parlament se vyzývají, aby co nejdříve přijaly 50 nedořešených iniciativ v oblasti zjednodušování právních předpisů a rovněž veškeré nedořešené návrhy na snížení administrativní zátěže.
- S ohledem na informace získané po konzultaci Komise navrhuje rozšířit akční program na dalších 30 právních předpisů.
- Komise bude i dále úzce spolupracovat s vnitrostátními orgány, které jsou odpovědné za transponování právních předpisů EU, na rychlém šíření osvědčených postupů v oblasti snižování administrativní zátěže.
- Členské státy, které si do 31. prosince nestanovily svůj cíl pro snižování zátěže, jsou vyzvány, aby tak učinily do jarní vrcholné schůzky Evropské rady. Veškeré členské státy se vyzývají, aby na vnitrostátní úrovni provedly konkrétní opatření a aby o nich informovaly ve své výroční zprávě o pokroku v uplatňování Lisabonské strategie.

III. ZVYŠOVÁNÍ KVALITY NOVÝCH INICIATIV

1. *Široký a ambiciózní přístup*

Zlepšování kvality nových iniciativ tvoří nezbytnou součást agendy pro zlepšování právní úpravy. V souladu s mezinárodními osvědčenými postupy se Komise domnívá, že nejúčinnějším způsobem vytváření kultury lepší právní úpravy je dát lidem, kteří odpovídají za rozvoj dané politiky, rovněž odpovědnost za hodnocení dopadů jejich vlastních návrhů. To bylo základním aspektem systému hodnocení dopadů, který Komise používá od roku 2002 a který podle jejího názoru zásadně mění pracovní kulturu této instituce. Od roku 2002 Komise dokončila více než 400 hodnocení dopadů. Pouze v roce 2008 jich bylo provedeno 135. Tento systém má několik charakteristik, které stojí za to zmínit.

Zprv je Komise přesvědčena, že integrovaný přístup k hodnocení dopadů je tím nejvhodnějším způsobem, jak zajistit nezbytnost opatření, které navrhuje, a zároveň vytvářet vysoce kvalitní politiky. V hodnocení dopadu se proto analyzují jak výhody, tak náklady, a dále se vyváženě probírají veškeré významné hospodářské, sociální a environmentální dopady potenciální iniciativy. Tento přístup zajišťuje, že je využita veškerá relevantní odbornost v rámci Komise, spolu s informacemi od zúčastněných stran, čímž se podporuje soudržnost iniciativ mezi jednotlivými oblastmi politik.

Zadruhé Komise rozšířila požadavky na provádění hodnocení dopadů i na jiné iniciativy, než které jsou uvedeny ve výročním legislativním a pracovním programu, a to na veškeré iniciativy, které by mohly mít významný dopad. Řadí se sem i body projednávané ve výborech s významnými dopady.

Zatřetí Komise s cílem napomoci tomu, aby byla hodnocení dopadu v souladu procesy a standardy kvality, zřídila náročnou funkci ústřední kontroly kvality ve formě zřízení výboru pro hodnocení dopadů, který jedná nezávisle na útvech vytvářejících politiku. Tento výbor prošetřil všechna hodnocení dopadu vydaná Komisí od doby, kdy byl zřízen (tj. na konci roku 2006) a vydal k nim své stanovisko. Kvalitu politik zlepšil tím, že požádal o opětné předložení hodnocení dopadů ve 32 % případů v roce 2008 a že vydal pro Komisi doporučení jak kvalitu hodnocení dopadů zlepšit. V roce 2008 výbor zdůrazňoval potřebu dopady systematictěji kvantifikovat a konkrétně řešit otázku administrativní zátěže. Rovněž podpořil útvary Komise při vytváření jejich hodnocení dopadu, především co se týče používané metodiky.

Komise v neposlední řadě zřídila systém, který je transparentní a spolehlivý. Podporuje větší transparentnost při vytváření politik a rovněž plné zapojení zúčastněných stran. Veškerá hodnocení dopadů a stanoviska tohoto výboru jsou veřejně přístupná, jakmile Komise příslušný návrh přijme⁹.

2. *Hodnocení dopadů bude dále zlepšováno*

Komise již zavedla systém hodnocení dopadů, jehož úroveň je co do transparentnosti a úplnosti obecně považována za velmi vysokou, a to jak z evropského tak mezinárodního hlediska. Je zde však prostor pro další zlepšování kvality samotných hodnocení dopadů. Výbor pro hodnocení dopadů ve své zprávě z roku 2008 doporučil, aby se posílila kontrola kvality předtím, než se mu hodnocení dopadů předloží. Komise přijme za tímto účelem několik opatření. Především posílí roli oddělení zabývajícího se hodnocením dopadů v každém generálním ředitelství, dále roli řídicích skupin pro hodnocení dopadů, aby se tak zajistilo, že se zohlední veškerá relevantní expertiza v rámci Komise. Zvýší rovněž odpovědnost za hodnocení dopadů tím, že je budou s konečnou platností schvalovat generální ředitelé.

Komise identifikovala několik dalších zlepšení na základě zkušeností výboru pro hodnocení dopadů, informací poskytnutých Skupinou národních expertů na vysoké úrovni pro lepší právní úpravu a po veřejných konzultacích pokynů k hodnocení dopadů provedených v polovině roku 2008. Mnoho z těchto zlepšení je zohledněno v revidovaných pokynech, které platí od začátku roku 2009. Tento systém hodnocení dopadů bude mít:

- **Cílenější zaměření:** Komise zaměří hodnocení dopadů více na legislativní návrhy v legislativním a pracovním programu i nad jeho rámec, včetně bodů projednávaných ve výborech s významnými dopady.
- **Lepší konzultace zúčastněných stran:** Je nutné plně provádět minimální normy Komise pro konzultace. U složitějších či citlivějších návrhu je oddělením Komise doporučováno, aby se minimální doba konzultace protáhla na více než osm týdnů. bude se dále usilovat o to, aby byly všechny zúčastněné strany informovány a schopny ke konzultacím přispívat. V hodnoceních dopadů by měla být poskytována jasnější zpětná vazba o tom, jaké informace byly požadovány od zúčastněných stran, jaké byly poskytnuty a jak s nimi bylo naloženo.
- **Přísnější analýza subsidiarity:** Pokyny v současné době poskytují seznam explicitních otázek, kterými by se útvary Komise měly v rámci analýzy problému zabývat, a dále jsou zde uvedeny instrukce pro provedení analýzy proporcionality a přínosu EU pro veškeré alternativy politik, které jsou představeny.
- **Důkladnější hodnocení specifických dopadů:** V rámci integrovanějšího přístupu k výhodám a nákladům v hospodářské, sociální a environmentální oblasti existují dodatečné pokyny pro konkrétní aspekty těchto dopadů. To je případ dopadů na malé a střední podniky, které by měly být hodnoceny v souladu s aktem o drobném podnikání (prostřednictvím tzv. testu malých a středních podniků); otázky související se základními právy; a dopady na spotřebitele a veřejné zdraví. Zohlední se dopady na regionální a místní úrovni.
- **Kvantitativnější důkazy a analýzy:** Pokyny obsahují více instrukcí týkajících se kvantifikace a reference na nejosvědčenější postupy pro hodnocení různých druhů nákladů na dosažení shody.

⁹ http://ec.europa.eu/governance/impact/practice_en.htm

- **Zlepšené hodnocení administrativní zátěže:** Komise zlepšila pokyny pro odhadování administrativní zátěže zejména pro podniky.
- **Transparentnější prezentace výsledků:** ve shrnutí budou představovány jasné přehledy jakýchkoli kvantifikovaných výhod a nákladů na různé alternativy, včetně správních nákladů pro podniky a občany, jiných nákladů na dosažení shody a nákladů na správu.

3. *Další kroky*

- V roce 2009 Komise očekává, že vypracuje přes 100 hodnocení dopadů v souladu s přepracovanými pokyny pro hodnocení dopadů.
- Komise bude nadále poskytovat pokyny pro administrativní zátěž v rámci pokynů pro hodnocení dopadů tím, že v roce 200 zavede nové nástroje informační technologie, které zpřístupní všem svým útvarům.
- Komise bude pokračovat ve zlepšování kvality svých hodnocení dopadů prostřednictvím posílené kvality kontroly ze strany odpovědných útvarů, jakož i výboru pro hodnocení dopadů.

IV. **VŠECHNY INSTITUCE SDÍLÍ ODPOVĚDNOST ZA ZLEPŠOVÁNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVY**

1. *Lepší právní úprava na všech úrovních v EU*

Pro úspěšnost projektu zlepšování právní úpravy je nezbytné, aby se odpovědnosti chopily všechny evropské orgány. Komise navrhuje pravidla EU, ta jsou přijímána Evropským parlamentem a Radou a vlády a parlamenty členských států tato pravidla transponují do svého vnitrostátního právního řádu. Uvedená pravidla jsou často doplněna regionálními a místními předpisy. Všichni tito aktéři hrají ve zlepšování právního rámce svou roli.

Proces přijímání a provádění právních předpisů EU si vyžaduje čas. Programy Komise na zjednodušení právních předpisů i na snížení administrativní zátěže nám přinášejí cenné zkušenosti o možnostech, jak lze na základě zlepšení situace získat konkrétní výhody pro podniky i občany. Je však nutné urychlit přijímání konkrétních návrhů Komise ze strany Rady a Parlamentu a zajistit, že se budou zachovávat prvky, které právní předpisy zjednodušují a snižují administrativní zátěž.

Jednou z priorit těchto tří orgánů v roce 2009 musí být dokončení přezkumu společného přístupu k hodnocení dopadů. Komise je přesvědčena, že tento společný přístup poskytne pevný základ pro každý z uvedených orgánů, který jim umožní vypracovat k hodnocení dopadů své vlastní přístupy. Usilovat by se mělo především o zjištění konkrétních způsobů, jak provádění zlepšit. Komise je připravena podpořit ostatní orgány při rozvoji schopností uchopit hodnocení dopadů Komise a při vypracovávání jejich vlastního dodatečného rozboru týkajícího se významných změn, které provedou. Jak již bylo uvedeno v druhém strategickém přezkumu zlepšování právní úpravy, Komise bude rovněž konstruktivně a případ od případu reagovat na žádosti Rady a Parlamentu o rozšíření jejího původního hodnocení dopadů o určité stránky.

2. *Uplatňování práva Společenství v členských státech*

V roce 2007 předložila Komise strategii pro zlepšování uplatňování práva Společenství¹⁰. Komise v úzké spolupráci 15 členských států – dobrovolníků zahájila pilotní projekt EU

¹⁰ „Evropa přinášející výsledky“, KOM(2007) 502.

s cílem urychlit a zlepšit řešení problémů v zájmu občanů. Nyní častěji přijímá rozhodnutí o porušení smluv. Velmi pokročil i rozvoj řešení případů více podle priorit, což bylo uvedeno ve výroční zprávě Komise o kontrole uplatňování práva Společenství spolu s jinými iniciativami týkajícími se zvýšené transparentnosti a dialogu, které byly přijaty či které jsou vypracovávány¹¹. Ze zkušeností s uplatňováním tohoto práva se může vyvodit potřeba opravy či tvorby nových právních předpisů s cílem lépe plnit cíle Společenství. Pro provádění a posílení této strategie budou v roce 2009 přijata další opatření.

3. *Další kroky*

- Parlament a Rada se vyzývají k tomu, aby co nejdříve přijaly nedořešené návrhy týkající se administrativní zátěže a zjednodušení právních předpisů, jak bylo stanoveno v interinstitucionální dohodě o zlepšování tvorby právních předpisů z roku 2003.
- Parlament, Rada a Komise dokončí společný přezkum ohledně „společného přístupu k hodnocení dopadů“.
- Komise zajistí lepší uplatňování právních předpisů Společenství zavedením preventivních opatření, přičemž bude rovněž věnovat větší pozornost otázkám provádění a výkonu v rámci hodnocení dopadů, zlepši plánování provádění nové legislativy, vytvoří síť pro provádění a bude členskými státy nápomocna v otázkách srovnávacích tabulek.
- V souladu s aktem pro drobné podnikání v Evropě použije Komise pokud možno jednotné termíny vstupu v platnost budoucích nařízení a směrnic, které mají vliv na podnikání¹². To by malým a středním podnikům umožnilo lépe se na legislativní změny lépe připravit a lépe se jim přizpůsobit.
- Komise bude úzce spolupracovat s vnitrostátními orgány na zvyšování jasnosti a soudržnosti návrhů vnitrostátní legislativy v souvislosti s procesem oznamování vycházejících ze směrnice 98/34/ES¹³.

V. VYTVÁŘENÍ PRAVIDEL S CELOSVĚTOVÝM DOSAHEM

Komise pokračovala v diskusích o právní úpravě se svými hlavními obchodními partnery. V případě Spojených států amerických sepsala Komise spolu s Úřadem pro řízení a rozpočet Spojených států společný dokument v rámci Transatlantické hospodářské rady pro srovnání systémů hodnocení dopadů na mezinárodní obchod a investice v EU a v USA¹⁴. Doporučení obsažená v tomto dokumentu byla začleněna do pokynů Komise k hodnocení dopadů. Úřady USA souhlasily, že tato doporučení také začlení do svých pokynů pro hodnocení dopadů právních předpisů.

Komise bude pokračovat ve spolupráci v této oblasti se svými obchodními partnery jak v multilaterálních organizacích (OSN, OECD, Světová banka), tak na bilaterální úrovni s cílem snížit omezení obchodu a investic a zároveň posílit ochranu životního prostředí a sociální ochranu. Na vrcholném setkání zemí G20 v listopadu 2008 se prokázala důležitost mezinárodní spolupráce v současných hospodářských a finančních souvislostech i kladný vliv,

¹¹ 25. výroční zpráva o uplatňování práva Společenství, KOM(2008) 777.

¹² V rámci systému společných termínů vstupu v platnost jsou určité právní předpisy zpravidla zavedeny v několika málo stanovených dnech v roce.

¹³ Tato směrnice ukládá členským státům povinnost oznamovat Komisi veškeré navrhované technické předpisy pro výroby a služeb informační společnosti dříve, než jsou přijaty do vnitrostátního práva. Tímto se napomáhá snižovat riziko vytvoření neopodstatněných omezení mezi členskými státy.

¹⁴ http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/impact_en.htm

který může Evropská unie mít, když postupuje společně. V prosinci roku 2008 Komise vypracovala strategický rámec pro mezinárodní spolupráci ve věcech právních předpisů a vymezila budoucí prioritní akce¹⁵.

VI. ZÁVĚR

Evropská unie a její členské státy stojí před důležitými výzvami souvisejícími se současnou hospodářskou a finanční situací. Lepší právní úprava musí zůstat nezbytnou součástí naší reakce – regulovat, kde je potřeba, a co nejjednodušeji na základě dialogu se zúčastněnými stranami a tak, aby se zátěž dopadající na podniky a občany co možná nejvíce snížila. Zkušenosti se zlepšováním právní úpravy z posledních čtyř let nám poskytují dobrý základ, z něhož můžeme při řešení nových úkolů vycházet. Komise vymezila další kroky, které si vyžadují neutuchající úsilí a pokračující politickou podporu ostatních evropských orgánů, členských států, místních i regionálních úřadů i zúčastněných stran.

¹⁵ KOM(2008) 874.